

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Υπάρχουν κάποιοι τόποι
προνομιούχοι- που η φύση- το
κλίμα και η γεωγραφική τους
θέση συμμαχησαν από κοινού

ΜΕΤΑΞΟΧΩΡΙ ΑΓΙΑΣ

και τους προίκισαν με πλούσια
αγαθά. Ένας τέτοιος τόπος είναι
το Μεταξοχώρι Αγίας- στη
Λάρισα.

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ Δ. ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΑΝΝΑ Α. ΚΑΛΑΪΤΖΗ

πάρχουν κάποιοι τόποι προνομιοῦχοι- που η φύση- το κλίμα και η γεωγραφική τους θέση συμμαχίσαν από κοινού και τους προίκισαν με πλούσια αγαθά. Ένας τέτοιος τόπος είναι το **Μεταξοχώρι**

Αγιάς- στη Λάρισα. Άγνωστο γενικά στο πανελλήνιο αλλά πολύ γνωστό και αγαπημένο σ' όλη την ευρύτερή του περιοχή καθώς και στους μυημένους. Και ξαφνικά- από την περασμένη Άνοιξη- πολύς κόσμος από κάθε σημείο της Ελλάδας- άρχισε ν' ανακαλύπτει και να εκθειάζει το Μεταξοχώρι. Ήταν σαν να ενεργοποιήθηκε ένας μαγικός διακόπτης- που έστρεψε πάνω στο Μεταξοχώρι τα φώτα της δημοσιότητας. Ο διακόπτης αυτός είχε πάνω του γραμμένο ένα όνομα: "**ΞΕΝΩΝΑΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**". Και ο άνθρωπος που τον ενεργοποίησε δεν ήταν άλλος από τον εμπνευστή και κατασκευαστή του- τον **Θόδωρο Σουλιώτη**.

ένας τόπος- που ένα απλό πέρασμα μέσα απ' όλες αυτές τις ομορφιές- ήταν μια κατάφωρη αδικία- μια πολύ μίζερη προσέγγιση.

Υπήρχε ωστόσο μια αιτία σοβαρή- ένα μειονέκτημα- που ως πρόσφατα φαινόταν αzeptεραστο. Δεν διέθετε ούτε ένα στοιχειώδες κατάλυμα το Μεταξοχώρι. Περνούσαμε απ' ανάμεσά του- ρίχναμε μια γρήγορη ματιά και φεύγαμε. Και μέναμε πάντα με την επιθυμία την ανεκπλήρωτη- να νιώσουμε κάποτε σ' αυτό τον τόπο- τη σιγαλιά της νύχτας και το χάραμα της μέρας...

Στα τέλη του περασμένου χρόνου ξαναβρεθήκαμε στο Μεταξοχώρι- τη φορά όμως αυτή όχι διαβατικοί όπως άλλοτε. Αφήσαμε στην πλατεία το αυτοκίνητο- ήπιαμε από τις βρύσες το δροσερό νερό της Όσσας και οπλιστήκαμε με υπομονή και θέληση να τριγυρίσουμε για ώρα πολλή στα στενά και στα δρομάκια- στις ανηφοριές και στα καλντεριμάκια του χωριού- όσα απόμειναν. Ξεναγός μας ήταν ο πολιτικός μηχανικός απ' την Αγιά- Θόδωρος Σουλιώτης.

Μια χαρούμενη παιδική νότα ανάμεσα στις γειτονιές με τα παλιά σπίτια του Μεταξοχωριού.

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

Το Μεταξοχώρι μάς ήταν γνωστό από παλιά- από την εποχή των πολυήμερων συναρπαστικών περιπλανήσεών μας στο ορεινό συγκρότημα της Όσσας- του Κίσαβου- όπως επικράτησε να λέγεται. Χτισμένο στους πρόποδες του κατάφυτου βουνού- δυο περίπου χιλιόμετρα δυτικά της Αγιάς- το Μεταξοχώρι αποτελούσε για μας μια από τις νότιες πύλες εισόδου μας στον Κίσαβο. Χτισμένο σε υψόμετρο που κυμαινόταν από τα 200 ως τα 350 περίπου μέτρα- το όμορφο χωριό έμοιαζε να είναι η τελευταία γέφυρα που ένωνε το βουνό με την πεδιάδα. Στα πρώτα σπίτια μάς άγγιζαν ακόμα οι καυτερές πνοές του κάμπου- ενώ στα τελευταία μάς θώπευε η δροσερή ανάσα του βουνού. Δέντρα σκιερά κάθε είδους- πλατάνια αιωνόβια- νερά βουνίσια που τρέχαν ασταμάτητα- σπίτια πετρόχιστα και κάποια αρχοντικά με τη σφραγίδα του χρόνου και την παλιά τους αίγλη- λουλουδιασμένες αυλές και εκκλησίες- ήταν στα μάτια μας το Μεταξοχώρι

Περνάει η ώρα κι αρχίζει το χωριό να μας δείχνει το αληθινό του πρόσωπο- αυτό που δεν φαίνεται απ' τα παράθυρα του αυτοκινήτου. Κάπου εκεί στα δυτικά του χωριού- στο τέρμα της περιπλάνησής μας- παρεκκλίνει σ' ένα στενό δρομάκι ο Θόδωρος- περνάει με ακροβατικές κινήσεις πάνω από πέτρες- ξύλα και χαλάσματα και μπαίνει σ' ένα παλιό αρχοντικό του 19ου αιώνα. Οίκημα τεράστιο- φαγωμένο απ' το σαράκι του χρόνου στις πόρτες- στα ταβάνια- στα πατώματα- στις ξύλινες εσωτερικές του σκάλες και στους τοίχους. Βηματίζει προσεκτικά ανάμεσα στα παμπάλαια σανίδια ο Θόδωρος και κατευθύνεται σ' ένα μπαλκόνι- που η μπαλκονόπορτά του λείπει και στη θέση της χάσκει ένα μεγάλο άνοιγμα.

-Την εικόνα αυτή δεν θα την ξαναδείτε- μας λέει- δείχνοντας με το δάχτυλό του μέσα από το άνοιγμα.

Δέκα μέτρα απέναντί μας- κάτω απ' τον ήλιο του χειμώνα- ένα συνεργείο πετράδων μάχεται όπως παλιά την πέτρα με τα χέρια- κόβει

διακοσμητικά κεραμιδιάκια- φτιάχνει λάσπη- χτίζει. Ούτε τσιμέντα- ούτε σίδερα- ούτε θύρ- υροι από μπετονιέρες και μηχανήματα. Δυο- τρεις κουβέντες μόνον και ο χτύπος του σφυ- ριού. Για κάποιες στιγμές φθάνουν στη μνήμη από παλιά οι εικόνες των αξέχαστων εκείνων μαστόρων στα πρώτα χρόνια της ζωής μου στην Καβάλα. Τότε που η εμπειρία και το μάτι του ανθρώπου ήταν ισάξια ή και ανώτερα από τα σημερινά μαθηματικά μοντέλα και τους πολύπλοκους στατικούς υπολογισμούς. Και όλα γύρω μας ήταν πιο απλά και πιο αν- θρώπινα.

-Ίσως για σας δεν σημαίνει τίποτε αυτή η εικόνα με τους ανθρώπους και την πέτρα- ακούγεται δίπλα μας ο Θόδωρος Σουλιώτης. Ίσως είναι ένα απλό γιατί- όπως τόσα άλλα.

τον θυμούνται ως έναν από τους πιο ήπιους και διακριτικούς χειμώνες- που γνώρισαν ποτέ. Στο διάστημα αυτό η εικόνα απ' το "γιατί του Σουλιώτη" στο Μεταξοχώρι ξεχάστηκε.

Ο Μάης μπήκε βροχερός και αμέσως μετά ο Ιούνιος μας έδωσε από τις πρώτες κιόλας μέρες μια πρόγευση του θερμού καλοκαιριού- που θα επακολουθούσε. Ένα τέτοιο καυτό απομεινέριο ακούστηκε στο τηλέφωνο η φωνή του Θόδωρου Σουλιώτη.

-Σας στέλνω τους χαιρετισμούς μου απ' το Μεταξοχώρι. Όποτε το αποφασίσετε- θα υπάρχει στη διάθεσή σας ένα δροσερό δωμάτιο στον ξενώνα μου.

Το αποφασίσαμε τις επόμενες μέρες. Άλλωστε την Θεσσαλονίκη την χωρίζουν από το Μεταξοχώρι- λιγότερες από δυο ώρες.

Παλιό σπίτι του Μεταξοχωρίου και γραφική πέτρινη γωνιά- δίπλα ακριβώς από την είσοδο του ξενώνα- που έχοντας διατηρήσει τα αρχιτεκτονικά στοιχεία του χωριού- μοιάζει σαν προέκταση των παλιών- παραδοσιακών του οικημάτων.

Για μένα όμως είναι στόχος και όνειρο ζωής. Την ερχόμενη Άνοιξη θα υψώνεται εκεί απέναντι ένας ξενώνας σαν παλιό αρχοντικό- ο πρώτος ξενώνας στο Μεταξοχώρι.

-Εννοείς βέβαια- πώς ως την Άνοιξη θα έχει τελειώσει η τοιχοποιία του.

-Όχι- εννοώ πως ο ξενώνας θα είναι έτοιμος και θα λειτουργεί.

Κουνάω με αμφιβολία το κεφάλι μου- ωστόσο του το εύχομαι ολόψυχα.

Ο Χειμώνας του 2000 προς 2001 πέρασε χωρίς ν' αφήσει σχεδόν καμιά χειμωνιάτικη ανάμνηση. Όλοι οι Έλληνες- ακόμα και στις πιο ορεινές και ψυχρές περιοχές της Ελλάδας- θα

ΞΕΝΩΝΑΣ "ΣΟΥΛΙΩΤΗ"

Πού είναι η ακαταστασία και τα ανάκατα ριγμένα υλικά; Πού είναι οι ημιτελείς τοίχοι και τα μπάζα; Πού είναι η μυρμηγκιά των ανθρώπων- που πάλευε να δώσει μορφή και πνοή στην πέτρα και το ξύλο; Χάθηκε εκείνη η εικόνα οριστικά. Όπως πολύ σωστά είχε προβλέψει ο φίλος μας- δεν επρόκειτο να την ξαναδούμε ποτέ. Ένα κτίριο επιβλητικό και πανέμορφο- φτιαγμένο με πέτρα και με ξύλο και με στοιχεία αρχιτεκτονικά παλιού αρχοντικού έστεκε ολόρθο απέναντί μας εκεί- που λίγους μήνες πριν- κυριαρχούσαν τα χαλάσμα-

Από την Άνοιξη του 2001 ο "Ξενώνας του Σουλιώτη" (τηλ 0494/22040)- αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του Μεταξοχωρίου. Ο πολιτικός μηχανικός Θόδωρος Σουλιώτης- παίρνοντας ως βάση ένα μεγάλο σπίτι του 19ου αιώνα- ενίσχυσε την στατικότητα του κτιρίου- ανακατασκεύασε τους τοίχους και διατήρησε όλα τα παραδοσιακά αρχιτεκτονικά στοιχεία του οικήματος. Ο ξενώνας διαθέτει 7 δωμάτια- 2 δίκλινα- 4 τρίκλινα και 1 τετράκλινο.

τα. Ο "Ξενώνας του Σουλιώτη"- ο πρώτος ξενώνας στο Μεταξοχώρι- ήταν γεγονός- πρωτότυπη τις πύλες του τη Μεγάλη Πέμπτη στις 12 Απριλίου- μεσ' την καρδιά της Άνοιξης. Για άλλη μια φορά ένας οραματιστής σ' αυτό τον τόπο δικαιωνόταν.

Με το προνόμιο των ανθρώπων- που γνώρισαν τον ξενώνα από γιατί- ανοίγουμε την μεγάλη αυλόθυρα και κάνουμε τα πρώτα βήματά μας στην πλακόστρωτη αυλή. Οι πλάκες είναι τέλεια αρμολογημένες μεταξύ τους- σχηματίζουν ένα σύνολο αδιάσπαστο. Το ίδιο ισχύει και για τις υπόλοιπες πετρόχτιστες κατασκευές- το χαμηλό τοιχάκι- τα σκαλοπάτια που οδηγούν στο δεύτερο επίπεδο της εξωτερικής αυλής και στο εσωτερικό του ξενώνα-

στο χώρο υποδοχής. Πουθενά δεν διακρίνουμε κάτι το υπερβολικό ή εξεζητημένο. Παντού επικρατεί η αποπλιστική λιτότητα του παραδοσιακού τρόπου κατασκευής και των γνήσιων υλικών της περιοχής- της ντόπιας πέτρας και του ξύλου. Αυτή άλλωστε δεν είναι η μεγαλύτερη επιτυχία ενός οικοδομήματος; Να δίνει αρμονικά με το περιβάλλον και την αρχιτεκτονική παράδοση του τόπου όπου βρίσκεται. Η πρώτη και άμεση εντύπωση από τον Ξενώνα του Σουλιώτη είναι- ότι αποτελεί προέκταση στη σύγχρονη εποχή των παλιών αρχοντικών του Μεταξοχωρίου.

Για να μπορούν ν' απολαμβάνουν οι επισκέπτες του ξενώνα τον υπαίθριο χώρο και το φυσικό περιβάλλον- είναι τοποθετημένα σε

Λεπτομέρεια από ένα δωμάτιο του ξενώνα- με το παραδοσιακό καγκελόφρακτο παράθυρο και τον χοντρό πέτρινο τοίχο- που ενεργεί σαν άριστη μόνωση στις θερμοκρασίες του εξωτερικού περιβάλλοντος. Το μπάνιο με την υψηλή αισθητική και την ποιότητα των υλικών του- αποδεικνύει την μεγάλη σημασία που έχει αποδοθεί σ' αυτόν τον τόσο ζωτικό χώρο. Ένα τμήμα από το καταπληκτικό τρίκλινο δωμάτιο- που με τους χοντρούς του τοίχους που φτάνουν το ένα μέτρο- έχει μόνιμο φυσικό κλιματισμό- ακόμη και με τις υψηλότερες εξωτερικές θερμοκρασίες (δεξιά πάνω). Τρίκλινο δωμάτιο στον β' όροφο του ξενώνα. Τα στοιχεία της εικόνας μιλούν τόσο εύγλωτα- που δεν αφήνουν περιθώρια για σχόλια.

επίκαιρα σημεία της αυλής ξύλινα τραπεζάκια και κομψά καθίσματα από σφυρήλατο σίδηρο και ξύλο. Η θέα είναι εξαιρετική και αγκαλιάζει το δυτικό τμήμα του χωριού- τον κατάσπαρτο με ποικίλες καλλιέργειες κάμπο της Αγίας και πιο μακριά ακόμη- στα N-NA- τον μακρόστενο όγκο του Μαυροβουνίου- που δεσπόζει στον ορίζοντα με τις ήπιες γραμμές του.

Ο φίλος μας αντιλαμβάνεται την παρουσία μας κι έρχεται να μας αγκαλιάσει. Μεσημεράκι καθώς είναι- η ζέστη- ακόμη κι εδώ στην αμόλυπτη φύση και στο υψόμετρο των 300 περίπου μέτρων- είναι δυνατή. Προπορεύεται ο Θόδωρος και τον ακολουθούμε. Διασχίζει την αυλή- κατεβαίνει μερικά σκαλοπάτια και ανοίγει την βαριά ξύλινη πόρτα ενός δωματίου. Ένα ισχυρό κύμα δροσιάς- ένα "ψυχρό μέτωπο" μας αγκαλιάζει αμέσως και μας υποχρεώνει να

ξεχάσουμε στη στιγμή τη ζέστη του εξωτερικού περιβάλλοντος.

-Ίσως θα πρέπει να μετριάσεις λίγο την ένταση του κλιματισμού- λέω στον Θόδωρο. Είναι μεγάλη η διαφορά με την θερμοκρασία της ατμόσφαιρας.

-Για ποιόν κλιματισμό μιλάς; Μόνον τα υπόλοιπα δωμάτια έχουν κλιματισμό. Σ' αυτό ισχύει ο φυσικός κλιματισμός- που οφείλεται στη θέση του δωματίου και στο πάχος των τοιχωμάτων.

Το δωμάτιο δεν είναι ούτε υπόγειο ούτε ανήλιαγο- αντίθετα η μεγαλύτερη πλευρά του είναι εκτεθειμένη άμεσα στον ήλιο. Εν τούτοις ο συμπαγής πέτρινος τοίχος πάχους ενός μέτρου- επιδρά στην διαμόρφωση της θερμοκρασίας του δωματίου σε απίστευτο βαθμό.

-Αν βέβαια σας έλειψε η ζέστη- μπορείτε ν' ανοίξετε λίγο τα παράθυρα- συμπληρώνει ο

Στιγμές από τον αγιασμό στην τραπεζαρία του Ξενώνα- με τους κυριότερους συντελεστές της δημιουργίας και λειτουργίας του. Ο χώρος εστίασης ακολουθεί τις γενικές αρχιτεκτονικές γραμμές του οικήματος. Λιτός και φωτεινότατος- προδιαθέτει ευχάριστα για ένα απολαυστικό γεύμα. (δεξιά)

Ο Χάρης Τζίκας- παρά τις σπουδές του στο εξωτερικό- δηλώνει αγρότης. Με τον μαρκαδόρο του όμως αναβιώνει την τέχνη της παλιάς χαρτογραφίας δημιουργώντας χειροποίητα έργα τέχνης με θέματα την Όσσα (Κίσαβος)- τον Όλυμπο- το Μαυροβούνι και την ευρύτερη περιοχή- που τόσο καλά γνωρίζει σ' όλες της τις λεπτομέρειες. Έργα υψηλής τέχνης και αισθητικής- αληθινά συλλεκτικά κομμάτια.

φίλος μας γελώντας. Όσο μεγαλύτερο το άνοιγμα τόσο περισσότερη ζέση θα έχετε. Παρατηρώ το δωμάτιο με προσοχή. Άνετο και ευρύχωρο- μπορεί να φιλοξενήσει τρία άτομα. Ο τοίχος απέναντι από τα παράθυρα- ασοβάντιστος όπως έχει μείνει- αναδεικνύει την έξοχη τοιχοποιία του- που με τον συνδυασμό των διάφορων χρωμάτων και μεγεθών της πέτρας- χαρίζει στον χώρο μια αίσθηση ανάλαφρη και χαρούμενη. Ένα άλλο στοιχείο- που τονίζει ακόμη περισσότερο την παρουσία του φυσικού περιβάλλοντος μέσα στο δωμάτιο είναι ένας μεγάλος συμπαγής βράχος που υπήρχε στο οικόπεδο και ο Θόδωρος θεώρησε σκόπιμο να μην τον απομακρύνει. Το μπάνιο είναι εντυπωσιακό. Συνδυάζει με έξοχο τρόπο την πέτρα- το ξύλο και τους χαρούμενους χρωματισμούς. Εξάλλου έχει δοθεί μεγάλη σημασία στη λεπτομέρεια. Τα πάντα είναι κορυφαίας ποιότητας- από τις υδραυλικές εγκαταστάσεις ως τις χιονόλευκες πετσέτες. Της ίδιας κορυφαίας ποιότητας είναι τα στρώματα και τα κλινοσκεπάσματα του δωματίου.

-Κανένα δωμάτιο δεν μοιάζει με τα άλλα. Καθένα έχει τη δική του προσωπικότητα. Αυτό άλλωστε είναι κάτι- που μπορείτε να το διαπιστώσετε- λέει ο Θόδωρος.

Δεν είναι απαραίτητο να προσπαθήσει πολύ για να μας πείσει. Από τις πρώτες εικόνες είμαστε ήδη πεπεισμένοι πως ο φίλος μας- εκτός από τα χρήματά του- έχει επενδύσει σ' αυτό το έργο ζωής όλο το μεράκι και όλη την συσσωρευμένη εμπειρία του επαγγέλματός του. Το αποτέλεσμα τον δικαιώνει- η αποδοχή του κόσμου είναι καθολική- το Μεταξοχώρι έχει αποκτήσει επιτέλους τον δικό του Ξενώνα- αντάξιο της γραφικότητας και της ομορφιάς του.

Δεν είναι συμπτωματική ούτε τυχαία η ενασχόληση του Θόδωρου Σουλιώτη και η εξειδίκευσή του στις αναστηλώσεις παλιών κατοικιών. Γεννημένος στην Αγιά- σ' ένα περιβάλλον με έντονο χρώμα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής- έβλεπε από πολύ νωρίς σπίτια πετρόχτιστα- παλιά- να καταρρέουν και μαζί μ' αυτά να χάνονται όλα εκείνα τα θαυμαστά αρχιτεκτονικά στοιχεία του παρελθόντος. Έτσι- μετά τις σπουδές του στο Πολυτεχνείο- προσανατολίσθηκε επαγγελματικά στις αναστηλώσεις αλλά και στις κατασκευές από τα θεμέλια πέτρινων σπιτιών με τις παραδοσιακές τεχνικές και υλικά- ντόπια πέτρα και ξύλο καστα-

νιάς. Επιστέγασμα αυτής της πολύχρονης εμπειρίας είναι ο ξενώνας που θαυμάζουμε.

-Ηρθε όμως η ώρα να δοκιμάσετε και την κουζίνα μας- λέει ο φίλος μας και μας περνάει στην τραπεζαρία.

Δεν θα μπορούσε η κατασκευαστική φιλοσοφία αυτού του χώρου να διαφέρει απ' του υπόλοιπου ξενώνα. Πέτρα και μασσίφ ξύλο καστανιάς δένουν αρμονικά μεταξύ τους και σε συνδυασμό με κάποια λιτά και καλαίσθητα διακοσμητικά στοιχεία- δημιουργούν ένα έξοχο περιβάλλον- ιδανικό για να φιλοξενήσει την τόσο σημαντική - αλλά και τόσο παρεξηγημένη στην εποχή μας - λειτουργία του φαγητού. Χαμηλή επιλεγμένη μουσική- άπλετος φυσικός φωτισμός και θέα από τα παράθυρα- συμπληρώνουν την θαυμάσια εικόνα της τραπεζαρίας και μας προδιαθέτουν με τον καλύτερο τρόπο. Άλλωστε η διαμόρφωση ευχάριστης ψυχολογίας είναι στοιχείο συστατικό και απαραίτητο ενός καλού γεύματος. Που στην προκειμένη περίπτωση είναι πράγματι εξαιρετο. Χωρίς την παραμικρή πρόθεση εντυπω-

σιασμού με εξωτικές και περίπλοκες συνταγές- η κουζίνα του Σουλιώτη είναι παραδοσιακή ελληνική με αγνά υλικά και σπιτική φροντίδα- που φέρνουν στο νου την τέχνη των παλιών νοικοκυρών.

Υπεύθυνες γι' αυτό το αποτέλεσμα είναι η **Ρίτσα** και η **Λόλα**- δυο από τις αξιότερες νοικοκυρές και μαγείρισσες του Μεταξοχωρίου. Δεν κάνουν τίποτε το εξεζητημένο- απλά εφαρμόζουν όσα διδάχθηκαν από τις μανάδες τους και προσφέρουν στις δικές τους οικογένειες. Έτσι τα φρέσκα φασολάκια αποκτούν και πάλι τη γνωστή τους νοστιμιά- ενώ ο μουσακάς και το παστίσιο έχουν γεύσεις αυθεντικές- που είναι αδύνατο πια να συναντήσει κανείς έξω από το σπίτι του. Εξίσου θαυμάσιες είναι οι ποικίλες παραδοσιακές πίτες που ψήνονται στον ξυλόφουρνο- όπως και το εκπληκτικό κατσικάκι ή αρνάκι γάστρας- που ποτέ δεν λείπει από την κουζίνα του ξενώνα. Θα ήταν ίσως υπερβολικό να σταθούμε περισσότερο στην ποιότητα και νοστιμιά των εδεσμάτων του Σουλιώτη. Αυτό που δεν θα

πρέπει να παραλείψουμε να αναφέρουμε είναι το ζυμωτό ψωμί ψημένο στον ξυλόφουρνο- το ντόπιο τσίπουρο- το λευκό κρασί βιολογικής καλλιέργειας που παρασκευάζεται για τις ανάγκες του ξενώνα- καθώς και η πολύ καλά ενημερωμένη κάβα- με ελληνικά κρασιά κορυφαίας επιλογής. Μια σειρά από σπιτικά γλυκά του κουταλιού- έρχονται να συμπληρώσουν τον γαστρονομικό μαραθώνιο στον Ξενώνα του Σουλιώτη.

-Η μεγαλύτερη όμως ευτυχία μετά απ' όλα αυτά- θα είναι το δροσερό δωμάτιο που μας περιμένει- λέω στην Άννα.

Μέσα στο καυτό απομεσήμερο του Ιούνη

Παίρνουν ζωή τα χρώματα των δέντρων- μηλιές- κερασιές και φουντουκιές- ελιές- συκιές και καρυδιές και τόσες άλλες καλλιέργειες. Τόπος ευλογημένος ούτε μια σπιθαμή γης δεν πάει χαμένη.

Πίσω από την εύφορη κοιλάδα ξεκινάει το Μαυροβούνι- ήπιο και πυκνοδοσωμένο- καλύπτει ένα μεγάλο τμήμα του ορίζοντα. Πιο πίσω ακόμα- αχνά- διακρίνεται η Όθρυς- μόνον ύστερα από αέρα ή βροχή φαίνεται καθαρά το καλοκαίρι. Μοναδικοί μας σύντροφοι τούτη την πρώτη ώρα της ημέρας είναι - ποιος άλλος; - τα πουλιά- που αθέατα στα δέντρα τιπιβίζουν ασταμάτητα. Ύστερα- σιγά-σιγά- ξυπνάει ο

Η Ρίσα και η Λόλα στην κουζίνα του ξενώνα σε στιγμές δημιουργίας. Από τα χέρια τους βγαίνουν μόνον γεύσεις της Ελληνικής παραδοσιακής κουζίνας.

Παραδοσιακό σπίτι στο Μεταξοχώρι με πλακόστρωτη αυλή και άφθονα λουλούδια. Διακρίνεται η κρεβατίνα με την κληματαριά- απαραίτητη για την δημιουργία σκιάς το καλοκαίρι. (δεξιά)

διασχίζουμε τα λίγα μέτρα της πλακόστρωτης αυλής και εισχωρούμε βαθιά στα άδυστα του καταφυγίου μας- σε συνθήκες τέλειας θερμομόνωσης και ηχομόνωσης.

ΜΕΤΑΞΟΧΩΡΙ. ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ- ΕΞΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΙΓΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Έχει μια ιδιαίτερη γοητεία το ξεκίνημα της μέρας στο Μεταξοχώρι και ιδιαίτερα πριν ψηλώσει ο ήλιος στον ορίζοντα. Πολύ νωρίς- αναδυόμαστε από το μισοσκότεινο ακόμα καταφυγίό μας- ανεβαίνουμε τα πεντέξι σκαλοπάτια που μας χωρίζουν απ' την πλακόστρωτη αυλή και η ψυχή μας γεμίζει ευφορία.

Ολόγισια μπροστά μας κατά το Νότο ξυπνάει νωχελικά στο πρώτο φως η πεδιάδα της Αγιάς.

Ξενώνας του Σουλιώτη- πυκνώνουν οι ένοικοι στα τραπεζάκια- χαρούμενοι- ομιλητικοί και ευδιάθετοι- πιάνουν εύκολα φιλιές και γνωριμίες με τις άλλες συντροφιάς. Δεν είναι τίποτε παραπάνω από φυσιολογικοί άνθρωποι. Και πώς άλλωστε να μην είναι; Ποια σχέση μπορεί να έχει το ζύπνημα στη φύση- το πρωινό και ο καφές στις πλάκες της αυλής- με τα αντίστοιχα στο διαμέρισμα της πόλης;

Το ίδιο ευδιάθετοι και μεις ξεκινάμε τον πρωινό μας περίπατο στο Μεταξοχώρι. Στις κοντινές μας βόλτες στο χωριό δεν χρησιμοποιούμε αυτοκίνητο. Πώς να γνωρίσεις έναν τόπο αν δεν βαδίσεις στα στενά του- δεν κουραστείς απ' τις ανηφοριές και δεν ξαποστάσεις στις σκιάς του; Πώς να προλάβεις να χαρείς από το αυτοκίνητο την αφθονία των λουλουδιών και

των χρωμάτων στις αυλές- πώς ν' ανταποδώσεις την καλημέρα της νοικοκυράς- που σκουπίζει στο κατώφλι; Και πώς ακόμα να προλάβεις να θαυμάσεις το δέσιμο της πέτρας και του ξύλου- τις συμπαγείς αυλόθυρες- την τέχνη των μαστόρων στις παλιές κατοικίες του χωριού; Μόνον αργά- ψηλαφητά και με υπομονή σπουδάζεται ένας τόπος. Τέτοια ακριβώς προσέγγιση χρειάζεται και το Μεταξοχώρι- ήρεμη- χωρίς άγχος και βιασύνη.

Περνάμε μπροστά από σπίτια μεγαλόπρεπα-παλιά- που χάνεται η ιστορία τους και η χρονιά κατασκευής τους στον 19ο αιώνα. Τότε που τα ονομαστά συνάφια των μαστόρων έφταναν από το Λέχοβο και τον Πεντάλοφο εδώ στο Μεταξοχώρι κι έβραζαν στο ξύλο και στην πέτρα όλη τους την τέχνη. Κάποιοι απ' αυτούς δεν ξαναγύριζαν στα μέρη τους ποτέ- έμεναν για πάντα στο Μεταξοχώρι- άνοιγαν σπιτικό κι έκαναν οικογένειες. Τα πιο πολλά από τα σπίτια του χωριού ήταν μεγάλα- διώροφα κυρίως- υπήρχαν όμως και αρκετά τριώροφα. Φανέρωναν έτσι τον πλούτο και την ευμάρεια των ιδιοκτητών τους- περισσότερο όμως εξυπηρετούσαν μ' αυτό το μέγεθος τις ανάγκες της σηροτροφίας- αφού η εκτροφή του μεταξοσκώληκα απαιτούσε χώρους πολλούς και μεγάλους. Από την ανάπτυξη λοιπόν της σηροτροφίας και από την παραγωγή και το εμπό-

Το Μεταξοχώρι είναι ένα ζωντανό χωριό- που η ύπαρξη νέων παιδιών αλλά και η κατακόρυφη τουριστική του άνοδος- δημιουργούν κάθε αισιόδοξη πρόβλεψη για το μέλλον.

Στην τοποθεσία "Κεραμίδι"- λίγο πιο πάνω από την κεντρική πλατεία του χωριού- ένας βράχος ανοιγμένος στη μέση- έχει αφήσει να βλαστήσει από τα σπλάχνα του ένα τεράστιο δέντρο- που οι ντόπιοι ονομάζουν "γκαβτζιά". Σύμφωνα με την παράδοση- στο σημείο αυτό του βράχου ανέβηκε ο Κοσμάς ο Αιτωλός και μίλησε στους κατοίκους του χωριού- όταν- βεβαιωμένα- πέρασε και κήρυξε στην περιοχή το 1765- σύμφωνα και με την σχετική σημείωση που βρέθηκε σε εκκλησιαστικό βιβλίο του χωριού.

ριο του μεταξιού- πήρε το όνομά του το 1929 το Μεταξοχώρι. Ως τότε ήταν γνωστό ως "Ρέτσιανη"- ονομασία σλαβική- που σημαίνει "Χωριό πλάι στο ποτάμι- ποταμοχώρι". Σύμφωνα με τον Δημήτρη Αγραφιώτη- το χωριό είναι από τα αρχαιότερα της περιοχής- αφού κατά καιρούς βρέθηκαν εδώ επιτύμβιες στήλες των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων. Στα παλαιοχριστιανικά χρόνια αναφέρεται οικισμός με την προαναφερθείσα ονομασία Ρέτσιανη. Το όνομα αυτό διατηρήθηκε μέχρι το 1927- οπότε το χωριό ονομάστηκε "Μελίσσι"- για δυο όμως μόνον χρόνια- μέχρι το 1929- τότε επικράτησε η ονομασία Μεταξοχώρι. Ήταν απόλυτα δικαιολογημένη αυτή η ονομασία- αφού οι κάτοικοι είχαν επιδοθεί με μεγάλο ζήλο στην παραγωγή του μεταξιού- που τα πρώτα χρόνια τους απέδιδε μεγάλο εισόδημα. Έτσι την εποχή εκείνη ο κάμπος της Αγιάς αλλά και οι κήποι ήταν καταπράσινοι από τις μεγάλες φυτείες μουριάς- που το φύλλωμά τους ήταν η απαραίτητη τροφή για την ανάπτυξη του "καματερού"- του κουκουλιού. Ύστερα μάλιστα από τον ερχομό και την εγκατάσταση στο Μεταξοχώρι του Ελβετού Φάβρ- το 1872- οι γνώσεις τους για την παραγωγή του μεταξοσπορου βελτιώθηκαν. Όλα τα σπίτια μετατράπηκαν σε βιοτεχνικές μονάδες και όλοι οι κάτοικοι ασχολούνταν με την διαδικασία της

Ακριβώς δίπλα στην κεντρική πλατεία του χωριού (στην τοποθεσία με την ονομασία Μεσοχώρι) δεσπόζει το "Πάνω Σπίτι" ή "Πύργος"- το καλύτερα διατηρημένο οίκημα από το συνολικό συγκρότημα του "Αρχοντικού Βατζιά". Το σπίτι αυτό- που έχει αποτυπωμένη την χρονολογία 1871- χρησιμοποιήθηκε στην κατοχή από τους Ιταλούς και αργότερα από τους αντάρτες.

κουκουλοπαραγωγής. Η ενασχόληση όμως των Μεταξοχωριτών με την σηροτροφία και την μεταξουργία συνδέθηκε αναγκαστικά και αναπόσπαστα με την διεθνή πορεία του μεταξιού. Έτσι- όταν στην περίοδο 1935-1955 άρχισε η σταδιακή πτώση των τιμών του μεταξιού- ως αποτέλεσμα της εμφάνισης των συνθετικών υλών (νάυλον- ακριλικό)- περιορίστηκε και στο Μεταξοχώρι η παραγωγή του μεταξιού ώσπου εγκαταλείφθηκε οριστικά. Παραμένουν ωστόσο στην περιοχή αρκετά ακόμα δέντρα μουριάς- για να θυμίζουν την αίγλη του παρελθόντος- τότε που το πολύτιμο μεταξένιο νήμα έβγαινε σε χιλιόμετρα από τα σπίτια του Μεταξοχωριού. Τώρα που το μετάξι ξαναπαίρνει στη διεθνή αγορά τη θέση που του αξίζει- θα ήταν ευχής έργο- αν το Μεταξοχώρι δικαίωνε και πάλι το όνομά του.

Εγκαταλείποντας οριστικά την παραγωγή του μεταξιού οι κάτοικοι προσανατολίσθηκαν σε άλλες καλλιέργειες και κυρίως στην παραγωγή φρούτων. Ήδη λοιπόν από τη δεκαετία του '60 γέμισε ο κάμπος της Αγιάς και οι γύρω λόφοι με μηλιές- αχλαδιές- φουντουκίες- κερασιές και είναι στ' αλήθεια πολύ ωραίο το θέαμα- όταν κάποιος αγναντεύει από ψηλά όλες αυτές τις ποικίλες καλλιέργειες.

Το πιο δημοφιλές σημείο του Μεταξοχωριού είναι η πλατεία του- στο κέντρο του χωριού. Καλοστρωμένη με πλάκες- συνήθως καθαρή και περιποιημένη- σκιάζεται όλες τις ώρες της ημέρας απ' τα πυκνά φυλλώματα δυο μεγάλων πλατάνων- πολλών μικρότερων- καθώς και δυο αιωνόβιων πεύκων. Στο πάνω τμήμα της πλατείας- το βορειοδυτικό- δεσπόζουν από μια σε κάθε άκρη- σαν μόνιμη τιμητική φρουρά-

Αρχοντικό των Φάβρ- στην είσοδο του Μεταξοχωρίου. Ο Ελβετός Ευγένιος Φάβρ εγκαταστάθηκε στα 1872 στο Μεταξοχώρι.

Παρά την κατάρρευση ενός τμήματός του- διακρίνεται καθαρά ο μεγάλος όγκος του οικήματος και η συμπαγής τοιχοποιΐα του. Ο Ευγένιος Φάβρ εγκαταστάθηκε μαζί με την Γαλλίδα σύζυγό του Στεφάνια- γνωστότερη στο χωριό με το όνομα "Μαντάμα". Νοίκιασαν εκκλησιαστικά κτήματα του χωριού και ασχολήθηκαν με τη μεταξουργία- την μακαρονοποιΐα και το εμπόριο γίδινου μαλλιού. Στα 1876 έχτισαν το αρχοντικό τους- χώρο που στέγασε την κατοικία και τις επιχειρήσεις τους φέρνοντας μια ευρωπαϊκή νότα στο χωριό. Ο Φάβρ είχε τέλος τραγικό. Αυτοκτόνησε ενώ η σύζυγός του έζησε με την συντροφιά του Ιταλού Κάρολου Βιανέλλι. Από το αρχοντικό σώζονται σήμερα αρκετά στοιχεία- που θυμίζουν το αμφιλεγόμενο πέρασμα αυτών των ξένων από το χωριό- στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα.

δου βρύσες πέτρινες. Ομορφοχτισμένες κι οι δυο από το ίδιο χέρι- αφήνουν μέσ' από τα χοντρά μπρούντζινα στόματά τους- να κυλάει μέρα-νύχτα το δροσερό νερό της Όσας. Ποτέ δεν παραλείπω μ' αυτό το υπέροχο νερό- να γεμίζω τα μπουκάλια μου. Κάποιο πρωί όμως- ένας ηλικιωμένος του χωριού με προβλημάτισε.

-Της δεξιός βρύσης το νερό να προτιμάς.

-Γατί όχι και της αριστερής; Το ίδιο δεν είναι;

-Να- της δεξιός είναι καλύτερο.

Δίπλα απ' την πλατεία περνάει βαθύ ρέμα που κόβει στα δυο το χωριό. Ένα γεφυράκι αναλαμβάνει να ενώσει τα δυο κομμάτια- το ανατολικό με το δυτικό. Το καλοκαίρι το ρέμα είναι ξερό- ποτέ δεν είδαμε νερό- όσες φορές κι αν ήρθαμε στο Μεταξοχώρι. Το χειμώνα όμως έχει πλούσια ροή δικαιολογώντας ίσως την παλιά ονο-

μασία του τόπου- "Ρέσιανη"- χωριό δίπλα στο ποτάμι.

Ανηφορίζουν απότομα τα δρομάκια στο ανατολικό τμήμα του χωριού και καταλήγουν όλα στο υψηλότερο σημείο του- στο λόφο του Προφητηλίου. Εδώ συναντάει κανείς και το πιο ωραίο καλντερίμι του χωριού- ένα αληθινό κομψοτέχνημα της πέτρας. Έτσι όπως το ανεβαίνουμε και το θαυμάζουμε- προσπαθούμε να φανταστούμε- πόσο πιο όμορφο θα ήταν το χωριό- αν είχε κρατήσει ανέπαφα τα παλιά του καλντερίμια.

Στο λόφο του Προφητηλίου ανασαίνουμε κι ευχαριστούμαστε τη θέα του κάμπου της Αγιάς- του αρχαίου "Δώπιου πεδίου"- που ήδη από τα νεολιθικά χρόνια είχε κατοικηθεί στην αρχαιότητα. Στην κορυφή του λόφου δεσπόζει η

πέτρινη εκκλησία του Προφητηλίου. Πολύ παλιά- στα 1641- είχε αρχικά χτιστεί ένα μικρό εξωκκλήσι αφιερωμένο στον Αϊ-Λιά. Στα δυτικά του είχε χτιστεί την ίδια εποχή το παρεκκλήσι των Αγίων Αναργύρων- που σώζεται ακόμα και κάποια τμήματα των παμπάλαιων τοιχογραφιών του έχουν συντηρηθεί από την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Η εκκλησία του Προφητηλίου επεκτάθηκε προς τα βόρεια και δυτικά το 1835- ενώ πήρε την οριστική της μορφή το 1875- με τις καμάρες που προστέθηκαν στα δυτικά.

Στο βορειότερο τμήμα του χωριού- έξω από τα τελευταία σπίτια του- βρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου- γνωστή ήδη από το 1663.

Στα μέσα του 19ου αιώνα ο ναός επεκτάθηκε αρκετά και απέκτησε καινούργιο ζωγραφικό διάκοσμο και καμπαναριό. Η τοιχογράφηση

Ο επιβλητικός τρούλος του ναού του Αγίου Νικολάου υψώνεται στο κέντρο του χωριού. Χτισμένος στα 1900 ο ναός στη θέση του παλαιού αποτελεί μαζί με τον ναό της Αγίας Παρασκευής τις κεντρικές εκκλησίες του Μεταξοχωριού.

Καλντερίμι εξαιρετικής κατασκευής- το ωραιότερο και ένα από τα ελάχιστα που έχουν διατηρηθεί στο Μεταξοχώρι. Βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του χωριού και- ακολουθώντας το κανείς μέσα από καταπράσινες και λουλουδιασμένες γειτονιές- μπορεί να φθάσει στον λόφο του Προφητηλίου.

Εσωτερικό Ναού Αγίου Γεωργίου- με τοιχογραφίες που φιλοτεχνήθηκαν από τον Χιονιαδίτη αγιογράφο Μιχαήλ Ζήκο και την συντροφιά του κατά τα έτη 1843 και 1852. Εκτός από τις μορφές των Αγίων- υπάρχουν στον τοίχο ζωγραφίες από άλλο λαϊκό ζωγράφο- που αναπαριστούν με την ιδιόμορφη "ναΐφ" τεχνοτροπία- τον ζυγό της δικαιοσύνης και την ζοφερή κατάληξη στην κόλαση που θα έχουν όσοι παραβαίνουν τις Εντολές ή είναι ανέντιμοι πχ "εκείνοι όπου κουβεντιάζουν εις την εκκλησίαν" και "ο μυλονάς όπου κλαίπτη".

Αγιογραφίες εξαιρετικής τέχνης στο παρεκκλήσι των Αγίων Αναργύρων- που πρόσφατα έχουν συντηρηθεί από την Αρχαιολογική Υπηρεσία. (κάτω)

Ένα τμήμα από τις οχτώ πετρόχτιστες καμάρες- ενάμισι χιλιόμετρο στα δυτικά του χωριού. Οι καμάρες αυτές χτίστηκαν για την διέλευση πήλινου αγωγού ύδρευσης της Μονής του Αγίου Ευσταθίου.

Λίγο πριν από την είσοδο στο κέντρο του χωριού- βρίσκεται η Ιερά Μονή των Εισοδίων της Θεοτόκου (Παναγία). Το καθολικό της είναι τρίκλιτη βασιλική με υπερυψωμένο γυναικωνίτη. Επισκευάστηκε στα τέλη του 18ου αιώνα. (πάνω)

Ο βορειοδυτικός πύργος του περιβόλου της Μονής της Παναγίας- λίγο πριν από την είσοδό στο κέντρο του χωριού. Τα κελιά της Μονής- που σήμερα έχουν καταρρεύσει- χρησιμοποιήθηκαν μετά την απελευθέρωση για την εκτροφή μεταξοσκώληκων.

ανήκει στον ζωγράφο Μιχαήλ Ζήκο από τους Χιονάδες της Ηπείρου- που μαζί με την συντροφιά του εργάστηκε στον Άγιο Γεώργιο και στην Αγία Παρασκευή κατά τα έτη 1843-1852. Από το ΒΔ άκρο του χωριού ανηφορίζει ένας χωματόδρομος καλής βατότητας- με κατεύθυνση προς την Μονή Αγίου Ευσταθίου. Είναι μια από τις διαδρομές που αξίζει ν' ανακαλύψει κανείς- αφού μετά από μερικά συναρπαστικά βουνίσια χιλιόμετρα καταλήγει στο χωριό Ανατολή- ένα από τα πιο ορεινά και θεαματικά χωριά της Όσσας. Ακόμα όμως κι αν δεν θέλει κάποιος να εισχωρήσει τόσο βαθιά μεσ' το βουνό- μπορεί να σταματήσει σε απόσταση 1.5 χιλιομέτρου από το χωριό. Εκεί θα βρεθεί μπροστά στις "Καμάρες" του παλιού υδραγωγείου. Ένα τμήμα αυτού του υδραγωγείου- που αποτελείται από οχτώ θαυμάσιες πετρόχτιστες καμάρες- σώζεται ακόμη σε πολύ καλή κατάσταση. Το έργο οφείλεται στους

μοναχούς της Μονής του Αγίου Ευσταθίου- που με πήλινους υδροσωλήνες (κιούγκια) μετέφεραν νερό στο χώρο της Μονής από την πηγή "Παπά Αλεβίζη". Αν συνεχίσουμε για 200 περίπου μέτρα τον δρόμο προς τα ανατολικά θα βρεθούμε μπροστά στο καθολικό της Μονής του Αγίου Ευσταθίου. Ο ναός χρονολογείται από τον 18ο αιώνα- μετά όμως από τις αλλεπάλληλες ανακαινίσεις του έχει χάσει κάθε στοιχείο- που θυμίζει το παρελθόν του. Η θέα από τον Άγιο Ευστάθιο είναι κορυφαία προς όλες τις διευθύνσεις. Το σημείο αυτό είναι ένα από τα ωραιότερα μπαλκόνια- που δεσπόζουν πάνω από το Μεταξοχώρι.

Εξίσου θεαματική και συναρπαστική είναι και η δεύτερη έξοδος από το Μεταξοχώρι προς τον ορεινό όγκο της Όσσας. Ο δρόμος περνάει δίπλα από τον λόφο του Προφητηλία και συνεχίζει ασφαλτοστρωμένος προς τα ΒΑ. 4 χλμ πιο πάνω μέσα από πυκνή βλάστηση-

φτάνει κανείς στο χωριό Μεγαλόβρυσο- σε υψόμετρο 700 περίπου μέτρων. Είναι ένα μεγάλο χωριό- αμφιθεατρικά χτισμένο με πέτρινα ως επί το πλείστον σπίτια- ευρύχωρη πλατεία- στενούς και γραφικούς δρόμους και τεράστια πλατάνια ανυπολόγιστης ηλικίας- που από κάτω τους ρέουν άφθονα νερά. Η θέα προς τον κάμπο και όλη την γύρω περιοχή είναι και πάλι εκπληκτική. Μια επίσκεψη στο Μεγαλόβρυσο θεωρείται απαραίτητη- αφού μάλιστα μπορεί να συνδυασθεί μ' ένα ωραίο γεύμα στην ταβέρνα της πλατείας. Και βέβαια οι λάτρες των ορεινών διαδρομών θα έχουν την ευτυχία ν' ανακαλύψουν όλη τη γοητεία του ορεινού όγκου της Όσσας με διαδρομές καλής βατότητας- που οδηγούν είτε στην Ανατολή είτε στην Καρίτσα είτε στο εσωτερικό του βουνού. Είναι τόσο ευχάριστη η οδήγηση και τόσο πλούσιες οι εναλλαγές της βλάστησης και των τοπίων- που θα ενθουσιάσουν κάθε φυσιολάτρη.

Εκτός από τις πολλαπλές δραστηριότητες της στα αναρριχητικά πεδία- στα μονοπάτια και στα φαράγγια του Κισσάβου- καθώς και στα νερά του Πηνειού- η OLYMPOS TREK- διοργανώνει παράκτιες περιηγήσεις στα Θεσσαλικά παράλια- σε όρμους μοναχικούς και θαλασσοσπηλιές απρόσιτες από τη στεριά (Τηλ 041 28.55.54 / 0945 80.96.01 / 0932 29.20.86).

ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ ΣΤΟ ΓΑΛΑΖΟΠΡΑΣΙΝΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Στην αρχή του άρθρου μας είχαμε χαρακτηρίσει το Μεταξοχώρι τόπο προνομιούχο. Και είναι πράγματι έτσι- αφού έχει το μεγάλο πλεονέκτημα να γεινιάζει με το βουνό και να μην απέχει μακριά από την θάλασσα. Μόλις 17 χιλιόμετρα καινούργιου ασφαλτοστρωμένου δρόμου χωρίζουν το Μεταξοχώρι από το Β. Αιγαίο- την αχανή παραλία του Αγιόκαμπου- που εκτείνεται σε μήκος 14 (!) χιλιομέτρων. Το καλοκαίρι βέβαια- και ιδιαίτερα τα Σαββατοκύριακα- η κατάσταση της ακτής δεν παραπέμπει σε εικόνες μοναχικών παραλιών. Επικρατεί μεγάλος συνωστισμός από τους χιλιάδες κατοίκους των γύρω περιοχών - και ιδιαίτερα της Λάρισας - που αναζητούν μια δροσερή διέξοδο από την καυτή αγκαλιά του Θεσσαλικού καλοκαιριού. Το τεράστιο όμως

μήκος της συγκεκριμένης παραλίας και τα - συνήθως - πεντακάθαρα νερά- εγγυώνται τουλάχιστον ένα απολαυστικό θαλασσινό μπάνιο.

Είχαμε την εξαιρετική τύχη να γνωρίσουμε με το φουσκωτό της "OLYMPOS TREK" από τη Λάρισα (που συνεργάζεται με την "TREKKING HELLAS") μερικές από τις θεαματικότερες και πιο απρόσιτες ακτές της Θεσσαλίας- που εκτείνονται από τον Αγιόκαμπο ως το Βένετο. Δεν θα προσπαθήσουμε να περιγράψουμε σ' αυτό το άρθρο τη σπάνια ομορφιά του περιπλου της παράκτιας Θεσσαλίας.

Δεν είναι δυνατόν με δυο-τρεις μόνον εικόνες να περιγραφεί η καταγιστική εναλλαγή των παραστάσεων- οι όρμοι κι οι μοναχικές παραλίες- οι κατακόρυφοι γκρεμοί και οι εκπληκτικές θαλασσοσπηλιές που εισχωρούν βαθιά μέσ' την ξηρά.

Μένουμε με την υπόσχεση- ότι θα επιστρέψουμε.

ΣΤΑ ΑΔΥΤΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΟΧΩΡΙΟΥ

Ο ήλιος δεν περιμένει ως αργά για να κρυφτεί πίσω από τις πλαγιές της Όσσας. Έτσι από τις πρώτες βραδινές ώρες η πλακόστρωτη αυλή του ξενώνα καλύπτεται από μια ευεργετική σκιά- που απομακρύνει

κουβέντες και το κέφι συνεχίζουν ως αργά αν και βέβαια- μετά από κάποια ώρα- σχεδόν όλοι αυτοπεριορίζονται- αφού το δικαίωμα των ενοίκων στον ύπνο- πρέπει να είναι από όλους σεβαστό.

Έχοντας περίπου μεταδώσει μια εξωτερική εικόνα του χωριού - όσο βέβαια μπορεί να το

Ο συγγραφέας και λογοτέχνης Γιάννης Βατζιάς στο λιτό γραφειάκι του- στο αρχοντικό των παππούδων του- περιστοιχισμένος από έπιπλα και στοιχεία αυθεντικά του παρελθόντος. Το τελευταίο έργο του (12ο)- που ήδη κυκλοφορεί- φέρει τον τίτλο: "Προληπτικός πυρηνικός πόλεμος".

Αρχοντικό Βατζιά. Λεπτομέρεια από το εσωτερικό της θαυμάσια διατηρημένης κουζίνας- με το πλακόστρωτο και τα χαρακτηριστικά παλιά σκεύη.

σταδιακά τη ζέστη της ημέρας.

Τούτες οι βραδινές ώρες είναι από τις ωραιότερες για τους φίλους του "Σουλιώτη"- ένοικους και μή. Ανάβουν στα τραπεζάκια τα κεριά- γεμίζουν τα ποτήρια και τσουγκρίζουν- γίνονται όλοι μια χαρούμενη συντροφιά- που συζητούν και ανταλλάσσουν τις εμπειρίες της ημέρας. Οι

ισχυρισθεί κανείς στα περιορισμένα όρια ενός άρθρου - πιστεύουμε- ότι πρέπει να διεισδύσουμε για λίγο στα άδυτα του Μεταξοχωριού- εκεί που για να εισχωρήσει κανείς- πρέπει να διαβεί αμπαρωμένες πόρτες και να μιλήσει με ανθρώπους.

Στον Θόδωρο Σουλιώτη οφείλουμε την εξαιρε-

τική τύχη να διαβούμε κάποιες τέτοιες πόρτες και να γνωρίσουμε μερικούς από τους σημαντικότερους ανθρώπους στο Μεταξοχώρι. Το **"Αρχοντικό Βαζιά"** - των "Βαζιάδων" όπως έχει επικρατήσει - είναι το γνωστότερο και ένα από τα παλαιότερα και σπουδαιότερα του Μεταξοχωρίου. Δεσπόζει με τον όγκο και τις λιτές του αρχιτεκτονικές γραμμές στο "Μεσοχώρι"- δίπλα ακριβώς στην κεντρική πλατεία του χωριού. Στην ουσία πρόκειται για ένα σύνθετο κτιριακό συγκρότημα- που το επιβλητικότερο και καλύτερα διατηρημένο οίκημα είναι το "Πάνω Σπίτι"- ο "Πύργος" όπως ονομαζόταν παλιότερα- που φέρει αποτυπωμένη την χρονολογία 1871. Αρκετά παλαιότερο από το Πάνω σπίτι και οπωσδήποτε χαμηλότερο και μικρότερο είναι το "Κάτω σπίτι"- που αρχικά

δεν είχε πόρτα στο δρόμο αλλά μόνον εσωτερική από την αυλή. Ένα άλλο μεγάλο οίκημα του συγκροτήματος βρίσκεται στο ΝΔ τμήμα της αυλής- κατεστραμμένο από τους βομβαρδισμούς. Την ξενάγησή μας στο Πάνω σπίτι αναλαμβάνει ο λογοτέχνης **Γιάννης Βαζιάς** με σημαντικό συγγραφικό έργο στο ενεργητικό του. Το οίκημα είναι τεράστιο και διατηρείται σε καλή κατάσταση- παρά τις κάποιες επεμβάσεις που είναι απαραίτητες. Έπιπλα- σκεύη- πατώματα- σκάλες- τα πάντα είναι αυθεντικά και αποπνέουν την ιστορία και την ακμή της μεγάλης οικογένειας Βαζιά- που καταγόταν από την Τρίπολη. Ο προπάππος του Γιάννη- Δημήτριος Βαζιάς- χρημάτισε βουλευτής του Λαϊκού Κόμματος- ενώ στη μεγάλη της πορεία η οικογένεια έδωσε δημάρχους- κοινοτάρχες-

Φυσιογνωμία αρχοντική και αξιαγάπητη η κυρία Μαρία Μποσταντζόγλου- ανάμεσα σε κάποια από τα έργα του συζύγου της- του αείμνηστου "Μπόστ". Μια θαυμάσια τσαγιέρα διακοσμημένη από το χέρι του Μπόστ- με την μοναδική και αμίμητη ορθογραφία του.

Παμπάλαια ραπτομηχανή στο σπίτι των Μποσταντζόγλου. Οι ραπτομηχανές αυτές έμειναν γνωστές με την ονομασία "Όλγες"- γιατί στο επάνω τμήμα τους έφεραν αποτυπωμένη την εικόνα του προσώπου της βασίλισσας Όλγας. Σαλόني του β' ορόφου στο αρχοντικό των Μποσταντζόγλου. Χώρος έξοχος- που γνώρισε ημέρες δόξας- αφού συγκέντρωσε μερικές από τις πιο εξέχουσες φυσιογνωμίες της τέχνης και του πνεύματος

εμπόρους και καλλιτέχνες.

Αμέσως μετά γνωρίζουμε τον ζωγράφο **Μάριο Βατζιά-** αδελφό του Γιάννη- που παράλληλα με την ζωγραφική- ασχολείται και με την ποίηση. Η κουβέντα μαζί τους γεμάτη με αναμνήσεις και εμπειρίες από τη ζωή στο παλιό Μεταξοχώρι- συμπληρώνει ακόμη περισσότερο την εικόνα μας για τον τόπο και τους ανθρώπους του.

Στην μεγάλη συντροφιά που έχει δημιουργηθεί και συζητάει χαρούμενα κάτω από τα πλατάνια της πλατείας- ξεχωρίζει η φυσιογνωμία της **Μαρίας Μποσταντζόγλου-** χήρας του αείμνηστου και κοσμαγάπητου "Μπόστ". Με μεγάλη ευχαρίστηση δέχεται να μας ανοίξει το σπίτι της- ένα επιβλητικό- άριστα συντηρημένο αρχοντικό- που δεσπόζει στα ΒΔ- ψηλώματα του Μεταξοχωρίου. Χτισμένο στα 1890 το αρχοντικό- ανήκε αρχικά στον Καρπέτη- που το χρησιμοποίησε ως κουκουλόσπιτο. Σ' αυτήν άλλωστε τη χρήση οφείλονται οι τεράστιες διαστάσεις του- που φθάνουν τα 220 τ. μέτρα σε καθέναν από τους δυο ορόφους του σπιτιού.

-Όταν στα 1970 αγοράσαμε το σπίτι- θυμάται η Μαρία- ήταν ένα αχανές ερείπιο- με χλωμάτινη κουζίνα και στέγη που έμπαζε νερό. "Εδώ

βρήκαμε δουλειά για όλη μας τη ζωή"- είπε τότε ο μακαρίτης ο Μέντης και πέσαμε με τα μούτρα στα μερεμέτια. Χρόνια ολάκαιρα το παλεύαμε με τα χέρια μας- ήταν τεράστιο και ατελείωτο. Σιγά-σιγά όμως το μεταμορφώσαμε. Μαζί με μας το χάρηκαν και πάρα-πολλοί φίλοι μας στα χρόνια που ακολούθησαν.

Παίρνει η Μαρία και θυμάται στιγμές αξέχαστες και ονόματα θυρικά- Μητρόπουλος- Τσιφόρος- τα χρόνια που ο Μέντης δούλευε στην "Καθημερινή" της Βλάχου ως σκιτσογράφος- το αστείρευτο χιούμορ- την ενεργητικότητα και την ευρηματικότητα του Μπόστ. Όσα περισσότερα θυμάται για τον άντρα της- τόσο περισσότερο μοιάζει να ξαλαφρώνει από τον πόνο που της κληροδότησε για πάντα ο θάνατός του. Περνάμε μέσα από το εργαστήριο του Μπόστ. Παραμένει όπως ήταν- με τα εργαλεία τα υλικά και την ακαταστασία του. Ύστερα περνάμε από την κουζίνα με τα παραδοσιακά της σκεύη- πολλά απ' τα οποία είναι παμπάλαια και σπάνια. Συνεχίζουμε σε άλλους χώρους του σπιτιού- καθιστικά- υπνοδωμάτια- ανηφορίζουμε τη σκάλα για το θαυμάσιο σαλόνι του δευτέρου ορόφου- με την λιτή- κομψή διακόσμηση- το τζάκι και το υπέροχο

Τμήμα της πρόσοψης του αρχοντικού του Νικ. Καραβατόπουλου- περισσότερο γνωστού- ως αρχοντικό του "Αναγνώστáκη". Το σπίτι χτίστηκε το 1875 και εξακολουθεί να διατηρεί το αυθεντικό βερυκοκκί του χρώμα. (αριστερά)

Λεπτομέρεια σ' ένα τμήμα του αύλειου χώρου του Αρχοντικού του "Αναγνώστáκη" (Καραβατόπουλου). Ανάμεσα στα πυκνά φυλλώματα των αναρριχητικών φυτών και στις ανθισμένες ορτανσίες- διακρίνεται ένα παμπάλαιο αρχιτεκτονικό κειμήλιο: ο πετρόχτιστος "φούρνος απόπνιξης" του παλιού κουκουλόσπιτου.

Εσωτερικό κουζίνας Αρχοντικού "Αναγνώστáκη" (Καραβατόπουλου). Διατηρείται από την κυρία Πόπη σε άψογη κατάσταση- με όλα τα παραδοσιακά στοιχεία- όπως το τζάκι- τον χτιστό νεροχύτη και τα υπέροχα σκεύη της παλιάς εποχής. (κάτω)

Το επιβλητικό αυτό οίκημα του 19ου αιώνα είναι το πατρικό του μεταξοχωρίτη Ιερόθεου Κακκάλη- που το δώρισε στο χωριό για να στεγαστεί το Παρθεναγωγείο. Σήμερα στεγάζεται το Πνευματικό Κέντρο του Μεταξοχωρίου.

ταβάνι. Κάθε σημείο- κάθε γωνιά του σπιτιού- κάθε ζωγραφισμένη επιφάνεια- θυμίζουν Μπόστ- η παρουσία του είναι παντού καταλυτική. Όλο το σπίτι είν' ένα αληθινό μουσειόπου αποκαλύπτει όλα τα εξελικτικά στάδια της δουλειάς του καλλιτέχνη. Με την χαρακτηριστική και ιδιόμορφη ζωγραφική του- με τη λεπτή ειρωνία και το χιούμορ στις επιγραφές του- με τη μοναδική και αμίμητη ανορθόγραφη γραφή του- ως αντίδοτο και σαρκασμό κατά της καθαρεύουσας- "αν και ο ίδιος ήταν εξαιρετικά ορθογράφος"- συμπληρώνει η Μαρία.

Πριν εγκαταλείψουμε το αρχοντικό των Μποσταντζόγλου- η Μαρία μας χαρίζει δυο ζωγραφικά έργα του άντρα της. Φεύγουμε γοητευμένοι- τόσο από τις συναρπαστικές εικόνες που πέρασαν από τα μάτια μας- όσο και από την αριστοκρατική προσωπικότητα της Μαρίας Μποσταντζόγλου.

Με την επίσκεψή μας στο αρχοντικό του **Καραβατόπουλου**- το μικρό μας οδοιπορικό στα άδυτα των αρχοντικών του Μεταξοχωρίου

πλησιάζει προς το τέλος του. Ήδη το εντυπωσιακό κτίριο ορθώνεται στο ανατολικό τμήμα του χωριού- απέναντι από την πλατεία. Ευγενέστατη η κυρία **Πόπη** μας ξεναγεί στους χώρους και στην ιστορία του. Χτισμένο στα 1875 από τον Νικόλαο Καραβατόπουλο- έμεινε γνωστό σαν Αρχοντικό του **"Αναγνωστάκη"**- προσωνύμιο- που του αποδόθηκε από τους συγχωριανούς του- επειδή είχε αναλάβει την ανάγνωση των εκκλησιαστικών κειμένων κατά τη διάρκεια της λειτουργίας. Είναι χαρακτηριστικό- ότι και η κτητορική επιγραφή του σπιτιού φέρει τα αρχικά "Α.Κ. 1875"- δηλαδή Αναγνωστάκης Καραβατόπουλος (και όχι Νικόλαος).

Ήταν μεγάλο οίκημα και στα χρόνια ακμής του μεταξίου στο Μεταξοχώρι- χρησιμοποιήθηκε σαν κουκουλόσπιτο. Διατηρείται ακόμα στην αυλή ο πετρόχτιστος "φούρνος απόπνιξης". Αλλά και στο εσωτερικό του σπιτιού τα πάντα σχεδόν διατηρούνται αναλλοίωτα στο πέρασμα του χρόνου: τα ξύλινα πατώματα και οι

εσωτερικές σκάλες- οι καναπέδες και τα μεγάλα σιδερένια κρεβάτια- οι βαριές χειροποίητες καρέκλες και τα χρώματα των τοίχων. Δεν λείπουν τα καταπληκτικά έπιπλα από μασσίφ ξύλο καρυδιάς- ένα μπαούλο του 1870- παλιά σκεύη κουζίνας γραφικότητα και στους τοίχους φωτογραφίες εποχής. Ακόμα και το ασυνήθιστο βερυκοκκί χρώμα στην εξωτερική επιφάνεια των τοίχων είναι αυθεντικό. Καθώς αποχαιρετάμε την κυρία Πόπη αναλογίζομαι- πόσο μοναδικά όμορφη θα ήταν αυτή η χώρα- αν είχε σεβαστεί και διατηρήσει έστω κι ένα μικρό τμήμα της αρχιτεκτονικής της κληρονομιάς.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η τελευταία νύχτα στον Ξενώνα του Σουλιώτη πλησιάζει προς το τέλος της. Απόψε είναι όλοι εδώ: ο Χάρης- η Μίνα- η Χαρά- ο Θόδωρος. Γεμίζουμε τα ποτήρια και τα τσουγκρίζουμε με τους φίλους μας για άλλη μια φορά. Δεν λυπόμαστε που φεύγουμε. Τον ξενώνα τον θεωρούμε σαν το σπίτι μας και τους ανθρώπους του δικούς μας ανθρώπους. Άλλωστε το φθινόπωρο δεν είναι μακριά. Και με τα πρώτα κρύα του χειμώνα- φέρνω στο νου μου το αναμμένο τζάκι στον Ξενώνα του Σουλιώτη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

"ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑΞΟΧΩΡΙ"- Δ.Κ. Αγραφιώτης- Μεταξοχώρι 1994.
"ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΟΝ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΓΙΑΣ"- Λάρισα 2000.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΟΧΩΡΙΟΥ

ΑΠΟ ΑΓΙΑ: 2 ΧΛΜ
ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΑ: 17 ΧΛΜ
ΑΠΟ ΛΑΡΙΣΑ: 38 ΧΛΜ
ΑΠΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 180 ΧΛΜ
ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ: 390 ΧΛΜ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΞΕΝΩΝΑ

"Ο Ξενώνας του Σουλιώτη"
(τηλ 0494/22040- 22215)-

ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ: ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ: Στο ύψος της **εξόδου 2** προς Λάρισα εγκαταλείπουμε την Εθνική Οδό και ακολουθούμε τις πινακίδες με κατεύθυνση προς Αγιά.
ΑΠΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Α) Στο ύψος της **εξόδου 3** προς Λάρισα- εγκαταλείπουμε την Εθνική Οδό και ακολουθούμε τις πινακίδες με κατεύθυνση προς Αγιά. Β) Ακριβώς πριν από την είσοδο στην Κοιλιάδα των Τεμπών- ακολουθούμε αριστερά την πινακίδα προς Ομόλιο- Στόμιο κλπ. Διασχίζουμε όλη την παραλιακή ζώνη και στο ύψος του Αγιοκάμπου- στρίβουμε δεξιά για Αγιά. Διαδρομή πολύ ενδιαφέρουσα.

